

Pranešimas spaudai

Liuksemburgas, 2022 m. sausio 17 d.

ES indėlis siekiant didinti energijos vartojimo efektyvumą įmonėse nėra aiškus

Šiandien paskelbtoje specialiojoje ataskaitoje Europos Audito Rūmai ragina patikslinti, koks yra ES fondų indėlis į energijos vartojimo efektyvumą įmonėse. Auditoriai daro išvadą, kad ES finansavimas vis dar nėra pakankamai susietas su įmonių poreikiais. Be to, tikėtina, kad numatomų rezultatų, nors jų neįmanoma įvertinti pagal esamą stebėsenos sistemą, indėlis siekiant ES energijos vartojimo efektyvumo tikslų, bus nedidelis. Be kita ko, auditoriai nustatė, kad kai kurie projektai galėjo būti sėkmingai įgyvendinti ir be viešosios paramos.

Energijos vartojimo efektyvumas yra svarbi ES siekio iki 2050 m. neutralizuoti anglies dioksido poveikį dalis. Tačiau tam vis dar reikia didelių pastangų, ir įmonėms šiuo atžvilgiu tenka svarbus vaidmuo. Todėl, be pačių valstybių narių priemonių, 2014–2020 m. ES skyrė daug lėšų energijos vartojimo efektyvumo didinimui įmonėse remti.

Auditoriai pažymi, kad numatytas ES sanglaudos politikos paramos lygis pastaraisiais metais sumažėjo nuo bendro 3,2 milijardo eurų finansinio paketo 2016 m. iki 2,4 milijardo eurų 2020 m. Be to, dauguma išlaidų buvo sutelktos tik keliose valstybėse narėse. Vos penkių iš jų (Čekijos, Lenkijos, Vokietijos, Italijos ir Bulgarijos) išlaidos sudaro apie du trečdalius įmonių energijos vartojimo efektyvumui paskirstytų lėšų.

„Jei ES nori pasiekti savo tikslą iki 2030 m. išmetamųjų teršalų kiekį sumažinti bent 55 %, labai svarbu didinti įmonių energijos vartojimo efektyvumą, – teigė už ataskaitą atsakingas Europos Audito Rūmų narys Samo Jerebas. – Tačiau kol kas vis dar neaišku, kokį realų poveikį įmonių energijos vartojimo efektyvumui turi ES finansavimas.“

Ataskaitoje abejojama realia ES finansavimo pridėtine verte. Akivaizdu, kad ES dotacijos yra svarbios įmonėms priimant sprendimus dėl investicijų. Tačiau daugeliu atvejų investicijos, kurioms skirtas finansavimas, jau buvo suplanuotos. Kitaip tariant, daugelis projektų būtų buvę įgyvendinti ir be ES paramos. Auditoriai pažymi, kad investicijos į energijos vartojimo efektyvumą paprastai yra veiksmingos net ir be viešosios paramos. Apskaičiuota, kad yra pigiau sutaupyti

Šio pranešimo spaudai tikslas – pateikti Europos Audito Rūmų specialiosios ataskaitos pagrindines mintis. Visa ataskaita pateikta eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

vieną energijos vienetą nei mokėti už tą patį kiekį elektros energijos, gaunamos iš pagrindinio naudojamo šaltinio. Pastaruoju metu pakilus energijos kainoms šis teiginys tapo dar aktualesnis.

Bendrą ES finansavimo indėlį įvertinti sunku. Auditoriai pažymi, kad neįmanoma atlikti veiksmingumo vertinimo ES lygmeniu: nors nacionalinės institucijos turi rodiklius, jie įvairiose valstybėse narėse, o kartais ir tos pačios valstybės narės programose skiriasi.

Nesant konsoliduotos informacijos ES lygmeniu, auditoriai atliko savo skaičiavimus. Jais remiantis, įgyvendinant bendrai finansuojamus projektus įmonėse sutaupyta energijos kiekis gali sudaryti maždaug 0,3 % pastangų, kurių reikia norint pasiekti ES 2030 m. energijos vartojimo efektyvumo tikslus. Taigi, ES finansuojamais energijos vartojimo efektyvumo projektais bus labai nežymiai prisidedama prie ES tikslų įgyvendinimo.

Bendra informacija

Pagrindinė ES teisinė priemonė energijos vartojimo efektyvumo srityje yra Energijos vartojimo efektyvumo direktyva. Joje reikalaujama, kad valstybės narės nustatytų priemones nacionaliniams energijos vartojimo efektyvumo tikslams pasiekti ir taip prisidėtų įgyvendinant ES tikslus. Valstybės narės savo nacionaliniuose efektyvaus energijos vartojimo veiksmų planuose išdėsto energijos tiekimo, perdavimo ir paskirstymo efektyvumo didinimo priemones, taip pat galutiniams vartotojams taikytinas priemones.

Specialioji ataskaita Nr. 2/2022 „Energijos vartojimo efektyvumas įmonėse. Energijos šiek tiek sutaupyta, bet yra trūkumų planavimo ir projektų atrankos srityse“ paskelbta Audito Rūmų interneto svetainėje (eca.europa.eu).

2020 m. Audito Rūmai paskelbė ataskaitą dėl [ES investicijų į energijos vartojimo efektyvumą gyvenamuosiuose pastatuose](#), taip pat ataskaitą dėl [ES veiksmų ekologinio projektavimo ir energijos vartojimo efektyvumo ženklavimo srityse](#).

Audito Rūmai savo specialiąsias ataskaitas pristato Europos Parlamentui ir ES Tarybai, taip pat kitoms suinteresuotosioms šalims, kaip antai nacionaliniams parlamentams, pramonės sektoriaus suinteresuotiesiems subjektams ir pilietinės visuomenės atstovams. Didžioji dauguma ataskaitose pateiktų rekomendacijų yra praktiškai įgyvendinamos.

Kontaktai spaudai

Audito Rūmų spaudos tarnyba, press@eca.europa.eu

- Vincent Bourgeois, vincent.bourgeois@eca.europa.eu, mob. tel. (+352) 691 551 502
- Claudia Spiti, claudia.spiti@eca.europa.eu, mob. tel. (+352) 691 553 547